

підвищення рівня оволодіння ними мовою, більш широкому їх знайомству з культурним і соціально-економічним життям народів світу, стимулює їх самостійну роботу над мовою, сприяє підвищенню якості знань студентів.

Література

1. Верещагин Е. М. Язык и культура: Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного / Е. М. Верещагин, В. Г. Костомаров. – М.: Русский язык, 1990. – 234с.
2. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии / Герман Константинович Селевко. – М.: Народное образование. – 1998. – 267с.
3. Сысоев П. В. Язык и культура в поисках нового направления в преподавании культуры страны изучаемого языка / П. В. Сысоев // Иностранные языки в школе. – 2001. – № 4. – С.12-18.
4. Ніколаєва С. Ю. Сучасні підходи до викладання іноземних мов / С. Ю. Ніколаєва, О. М. Шерстюк // Іноземні мови. – 2001. – № 1. – С.50-58.
5. Томахин Г. Д. Культура стран английского языка / Г. Д. Томахин // Иностранный язык в школе. – 2000. – № 3. – С.89-91.
6. Томахин Г. Д. Культура стран английского языка / Г. Д. Томахин // Иностранный язык в школе. – 2000. – № 2. – С.74-78.
7. Циганок З. Емоційний фактор при вивченні іноземної мови / З. Циганок // Рідна школа. – 2002. – № 6. – С.71-74

Стаття надійшла до редакції 22.11.2010 р.

УДК 796.01.1

Марчик В. І.

кандидат біолог. наук, доцент

Криворізький державний педагогічний університет

Ісаєва А. В.

ст. викладач

КЕІ КНЕУ ім. В. Гетьмана

Андріанов В. Є.

доцент

Криворізький державний педагогічний університет

РОЛЬ ЕМОЦІЙНОГО ФАКТОРА У ФОРМУВАННІ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

В статье рассматривается актуальность роли педагога в помощи постановки целей и создании предпосылок успешной учебной деятельности, через влияние на эмоциональную сферу студента.

Ключевые слова: постановка целей, успешная деятельность.

В статті розглядається актуальність ролі педагога у допомозі постановки цілей та створенні передумов успішної навчальної діяльності шляхом впливу на емоційну сферу студента.

Ключові слова: постановка цілей, успішна діяльність.

In the article actuality of role of teacher is examined in the help of setting of goals and creation of pre-conditions of successful educational activity, through influence on the emotional sphere of student.

Keywords: setting of goals, successful activity.

Постановка проблеми. Формування у студентської молоді мотивації до занять фізичними вправами, потреби здорового способу життя та гармонійного розвитку – є одним із пріоритетних завдань фізичного виховання у вищій школі. Мотивації (франц. motivation – обґрунтування) розглядають в біології як подразнення центральної нервової системи, що викликає в людини акти поведінки, що спрямовані на самозбереження. Це відноситься як до фізіологічних, так і до психологічних подразників. Мотив починає формуватися під впливом потреби, яка виникає в людини. Потреба усвідомлюється людиною як невідповідність між тим, що повинно бути і тим, що є насправді. Відчуття дефіциту створює в організмі стан напруги, який нейтралізується усуненням дефіциту через задоволення потреби. Таке розуміння потреби та її задоволення є теорією гомеостазу (комфортна зона), згідно якої потреба порушує внутрішню рівновагу [1, с.89].

Модель мотивації доповнюється ідеями гуманістичної теорії мотивації. Так, окрім прагнення до рівноваги (гомеостазу) та самозбереження людина випробовує потребу в розвитку та самовдосконаленості. Потреби, що пов'язані з само актуалізацією, безперервною реалізацією потенційних можливостей, вважаються найбільш важливими для людини. Самоактуалізація – це не кінцевий стан вдосконалення людини. Ні одна людина не стає настільки самоактуалізованою, щоб в неї зникли всі мотиви. У кожній людині завжди лишаються таланти для подальшого особистісного розвитку.

Особа може бути орієнтована як на усунення дефіциту, так і на самоактуалізацію. А. Маслоу виділив п'ять рівнів потреб (фізіологічний, потреба в безпеці, потреба в приналежності, рівень самооцінки, потреба в самоактуалізації) та сформулював закон поступального розвитку мотивацій, згідно якого мотивація людини рухається на більш високий рівень лише в тому випадку, якщо задоволені в основному потреби нижчого рівня. Дослідник виділив потреби дефіцитарні, які зникають по мірі їх задоволення, та ростові потреби, які збільшуються по мірі їх задоволення. До останніх відносять рівень самооцінки та потребу в самоактуалізації.

У процесі задовольняння потреби людина використовує інформацію і як наслідок нестачі або надлишку її, формуються ті чи інші емоції. Емоція, як зовнішній прояв, є результатом нервово-гуморальної регуляції дій хімічних речовин (пептидів). Кожній емоції існує відповідний склад різних хімічних речовин. Єдність інтелекту і емоцій, їх гармонія визначається фізіолого-психологічним механізмом, основу якого складають специфічні особливості нервової системи людини [5, с.23]. Позитивний емоційний настрій в навчальній діяльності обумовлює її успішність. Але якщо педагог не зможе створити потрібний емоційний стан, не викличе позитивних емоцій, навчання в цьому випадку буде лише формальною передачею навчальної інформації [5, с. 75].

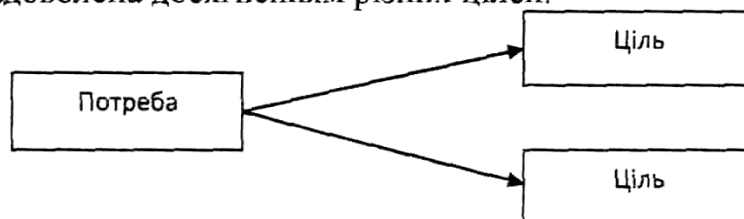
Високий рівень фізичної підготовленості студентської молоді є необхідною умовою їх підготовки до ефективної навчальної діяльності. Форму-

вання мотивації до навчальних занять з фізичного виховання через вплив на емоційну сферу студента є на сьогодні перспективним і актуальним питанням.

Загальний аналіз останніх публікацій. Завдання, що існує, дослідники пропонують вирішувати через скеровування педагогічного процесу на створення зовнішніх умов для самовиховання та впливу на внутрішні (мотиваційні) передумови самовиховання [3, с.158; 4, с.138]. З метою формування мотивації щодо зміцнення здоров'я засобами фізичної культури рекомендується викладачу разом із студентом відпрацьовувати визначену мету – найближчу і перспективну, відповідно до його можливостей, створювати педагогічний і психологічний вплив на студентів та виховувати у них впевненості у своїх силах і можливостях [7, с. 111-112].

Підвищення рівня саморегуляції, самоконтролю, самоаналізу й активності студентів та свідомого керування своїм функціональним станом можливо за умов оптимального сполучення фізичних вправ і комплексу оздоровчих засобів. І як результат: зростання працездатності, рівня фізичної підготовленості та наявність загального оздоровчого ефекту [2, с. 95]. Свідоме становлення інтересів та мотивацій студентів потребують створення для цього необхідних умов і серед інших: демократичні зміни стосунків між викладачами і студентами, що будуть сприяти зміні поглядів в позитивному напрямку [6, с. 74].

Мотив (франц. – motif – спонування, від. лат. – рухаю) розуміють як спонукальні причини активних дій і учинків людей. Одна і та ж потреба може бути задоволена досягненням різних цілей.

У мотиві міститься розуміння того, із-за чого і ради чого людина повинна виявляти активність. Розуміння «із-за чого» зв'язано з потребою, а розуміння «ради чого» – з ціллю [8, с. 37].

Мета роботи: вивчення складу потреб студентів у відвідуванні навчальних занять з фізичного виховання. В дослідженні прийняли участь студенти першокурсники (52 дівчини) економічного інституту ДВНЗ «Київський національний університет ім. В. Гетьмана», м. Кривий Ріг та студенти першокурсники (59 дівчат) Криворізького державного педагогічного університету. Респондентам (всього 111 осіб) було запропоновано зробити один вибір з наступного твердження. Я відвідую заняття з фізичного виховання, тому що: є потреба до рухової діяльності, вони є обов'язковими, я досягаю конкретної цілі.

Отримані результати. Потребу до рухової активності зазначено в половині респондентів педагогічного університету і економічного інституту

(61 % і 59 %). Відвідування занять з фізичного виховання, тому що вони є обов'язковими, відзначено у 26 % студентів-педагогів і у 14 % – студентів-економістів. Проте у вибір «Я досягаю конкретної цілі» відзначили 13 % респондентів з педагогічного університету, а в економічному інституті респондентів з таким вибором виявилось більше у двічі (27 %).

Рис. 1. Мотиви першокурсників до занять з фізичного виховання.

Перші два мотиви (фактори внутрішній і зовнішній) спонукають до діяльності «із-за чого я буду робити», останній – «ради чого я буду робити». Останній мотив є мотивом більш високого рівня і передбачає від студента наявність більшої дисципліни, сили волі, відповідної емоційної напруги, енергії тощо. Відповідно діяльність, що спрямована на досягнення цілі є більш плідною і ефективною, ніж діяльність, що спрямована на задоволення потреби.

Висновки. Найбільш перспективним є шлях формування в студентській молоді мотивів, що спрямовані на досягнення цілі. В даному аспекті важливе значення набуває роль педагога у допомозі постановки цілей та створенні передумов успішної навчальної діяльності, через вплив на емоційну сферу студента. Емоції – це сили, що заряджають енергією думки. Думка, яка позбавлена емоції, не в змозі впливати на діяльність тим, чи іншим засобом. Емоція без думки, що спрямовує, викликає розчарування. Але як що в студента думка ясна, позитивна і супроводжується інтенсивною емоцією бажання, то діяльність буде завершена досягненням поставленої цілі.

Література

1. Городинський С. Шляхи підвищення мотивації фізкультурно-оздоровчої діяльності: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. [«Актуальні проблеми фізичного виховання студентів в умовах кредитно-модульної системи навчання»], (Дніпропетровськ, 15-16 квітн. 2010 р.) /М-во освіти і науки України,, Днепр. нац. універ. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. – С. 89-91.
2. Ігнатова Т. Мотивація навчальної та фізкультурно-оздоровчої діяльності серед студентської молоді на заняттях з ритмічної гімнастики: матеріали Всеукр. наук.-практ.

- конф. [«Актуальні проблеми фізичного виховання студентів в умовах кредитно-модульної системи навчання»], (Дніпропетровськ, 15-16 квітн. 2010 р.) /М-во освіти і науки України, Дніпр. нац. універ. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. – С. 94-96.
3. Канішевський С. М. Педагогічне керівництво процесом фізичного самовдосконалення студентів /Канішевський С. М., Пех С. В., Човнюк Ю. В. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. [Фізичне виховання студентів вищих навчальних закладів: здобутки, проблеми та шляхи їхнього вирішення у контексті Болонської декларації]: – Київ, Національний університет „Києво-Могилянська академія», 2007. – С. 155-158.
 4. Канішевський С. Самовиховання як засіб фізичного самовдосконалення підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності /С. Канішевський, М. Третяков, Ю. Човнюк: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. [«Актуальні проблеми юнацького спорту»], (Херсон, 23-24 верес. 2010 р.) /М-во освіти і науки України, Херс. держ. універ. – Херсон: ХДУ, 2010. – С. 132-138.
 5. Кондрашова Л. В. Гармонізація інтелектуального та емоційного факторів навчання у забезпеченні якісної освіти учнів: [навч.-метод. посіб. на допомогу вчителю-практику] /Л. В. Кондрашова, Н. Є. Федорінова, А. Г. Міняйленко. – Кривий Ріг, 2008. – 274 с.
 6. Недбайло М. Особливості самовиховання та позитивного ставлення до навчання студентів за кредитно-модульною системою /М. Недбайло, В. Зайченко: матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. конф. [«Актуальні проблеми юнацького спорту»], (Херсон, 23-24 верес. 2010 р.) /М-во освіти і науки України, Херс. держ. універ. – Херсон: ХДУ, 2010. – С. 71-74.
 7. Присяжнюк С. І. Основи розвитку мотивації щодо фізичного вдосконалення студентів спеціальної медичної групи /С. І. Присяжнюк, О. С. Сиротін. – Матеріали II Міжн. наук.-практ. конф. [«Здоров'я і освіта: проблеми та перспективи»], (Донецьк, 17-18 лист. 2010 р.) /М-во освіти і науки України, Дон. нац. універ. – Донецьк: Норд-Прес, ДонНУ, 2010. – 261 с.
 8. Теория и методика физического воспитания: Учебн. для высш. учебн. заведен. физ. восп. и спорта /Под ред. Т. Ю. Круцевич, – К.: Олимпийская литература, 2003. – Т.1. – 423 с.
- Стаття надійшла до редакції 27.10.2010 р.*

УДК 796.01.3

Мінжоріна Л. І.

кандидат біологічних наук, доцент

Василенко В. В.

викладач

Криворізький державний педагогічний університет

ФОРМУВАННЯ СТАВЛЕННЯ ДО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЯК ФАКТОР ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ ТА ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я

У роботі йдеться про виявлення пріоритетних мотивів ситуаційних питань при вивченні принципів формування відношення до занять фізичними вправами як одному із засобів емоційного розвитку особистості майбутніх педагогів.

Ключові слова: емоційний розвиток, пріоритетні мотиви, системний підхід.

В работе выявлены приоритетные мотивы в ситуационных вопросах при изучении принципов формирования отношения к занятиям физическими упражнениями как одному из средств эмоционального развития личности будущего педагога.

Ключевые слова: эмоциональное развитие, приоритетные мотивы, системный подход.